

Jurkica Agičeva.

Povest.

Hrvatsko spisal Ka. Sandor-Gjalski.
Prevel Fr. Orel.

(Dalej.)

Najglasnejše ga je pozdravil sodnik Lazar Radovićević. Dokler je veljal zakon o sodniški neodvisnosti, je bil strašen protivnik vseh političnih uradnikov. Jednostavno jim ni priznal ravnočravnosti ter jih imel za bitja v globoki nizini pod njim — sodnikom, ki ga ne imenuje ban, ampak Njegovo Veličanstvo.

Danes ne bi se držal, ni črniti o tem. Nasprotno, dokazoval je, da so oskrbnosti treba imati in politična služba najčastneje službe. Prejšnjega podprtja, dobrino, je komaj pogledal, — Žunić pa se je sili, kjer je le mogel. Bil je poseben mojster v prečenju kostrana in na splošno dober poznavalec jedil, da je ob vsakej prilici skrbel, da priredi Žuniću kaj tacoga, — seveda na račun družega, ker tudi v tem se je razumel — fini, siadki Lazar. Razen njega je bil v tej družbi tudi podprtjaninski inženir Krep, vesel človek, Bog sam znan, odokl, ljudje so ga sodili, da je Bevarac. Njemu se je studila bravina, a zato je — voil — ljubil mlado, ne pretolsto apriskala jaganje, počeno na ravnini v vinogradu. Ah, tukaj ni potrebovno družega, nego, da ležeš v travo, kam blizu ravnini, odočes si kos, na kateremkoli kraju, učiš ga in le drugega jutra si boš občival. Pote. Da, Krep je dajal absolutno prednost jag-

njetom iz gorske pače. Poleg Krepa je sedel grajski oskrbnik Bela Kotuliček, rodom Slovák, a dušo in telom Madjar. On je v Pazarineh vživel najbolj ugled, ker je imel največjo plačo, vozil se v ekvipi ter bil zelo osoren. Njamu se je klanjal cele Žunić. Jedini on je imel kaj dobitka od svojega klanjanja. Pri Kotuličku je sedel grajski konjar, umirovjeni ulanski ritmojster Zlapka. Hanibal ga je pobral nekje na cesti ter ga je iz milosrdenosti vzel v službo. A ni mu bilo žal tega čina. Zlapka mu je uredil konjarno in kobilarno tako, da je ni bilo para deleč na okoli. V desetih, dvanaštih letih, kar je bival v Pazarineh, je postal tako popolen Pazarinčan, da je sicer res vedno posaval te Pazarinec, a štiriindvajset ur ne bi prebil drugje. Glavni poved temu, da mu ni ugašalo v tujini, bil je ta, da se mu tam nihče ni odkrival — niti postreški ob vogilih ulic. Zato je redno prihajal silno razbaljen, bodi s Dunaja, bodi Zagreba ali Peščenj.

Torej, kako je včeraj žadna igra? — je vprašal Žunić Kotuličko.

— Slabo, oplenil me je Gejza za dvesto forintov. Imel je stečno srečo. Jas sem imel tri ase, on-kliči; a to se ni vse; poleg tega jas je štiri sedmice — kdo ne bi na take karte riskiral tudi do srajce! — takoj sem zaklical na tri sto, — a bila je že od prej prevelike smola, — a Gejza je takoj stavil in sahteval na šest sto; jas rovež sem sprejel — in, ko sem dvignil nemo karte, — Gejza je imel vse štiri kralje. Prava sreča, da sem potem oplenil Lazara, — drugače bi moral oditi posvenčen.

— Tako torej, zlo tudi vam, sodnik! — se je obrnil Žunić k Lazaru.

— Tako, tako, a povprašuj doktorja!

— Da, da, — a ti si kriv, ker tudi doktor,

visok, suh gospod okoli petdeset let, je zadele sodniku dokazovati, da ni kvartal kakor "gentleman". Doktor Kroll nikakor ni mogel trpeti Žunića. Jezilo ga je, da se je slednji držal, kakor ne-kak njegov isč. Ali odkar je Žunić postal upraviteljem podprtjanije, se je tudi Kroll, kakor vse ostali, spremenal v častilca Žunićevega. Vsaj vedel se je tako. A bil je Žunić pokoren. Prejšnji podprtjan, dobrinja v pravem pomenu besede, ni smel niti z najmanjšo besedo opozoriti Krolla, naj vendar tupatam kedaj vstopi v urad. Takoj se je Kroll uprl in protivil. Žunić pa je pošiljal slugo ponj in takoj se je zdravnik odzival ter prihajal v urad, ne da bi črnih besedico.

In sedaj je z ljubeznivo-sladičkim obrazom stal pred njim ter mu pripovedoval na dolgo in široko svojo srečo in neareco pri kvartanju.

— Oho, — je začel ritmojster gisan, — to pa je nebeski stvor! Je-li kedo izmed vas čital, — na-te — kritika nove opere, ki so jo predstavljali predvčerajnjim na Dunaju? Veličastno! Po-slušajte!

— Nikar, nikar! Pustite te stvari, — ga je zaustavil zdravnik ter mu iztrgal iz rok list, iz katerega je hotel čitati dotedno očeno. Povej mi, kdo od nas se zanima za tvoje opere in še posebno za to, kakršna je. Saj je ne bomo prisostvovali nikoli!

Vsi so z odobravanjem vsprejeli zdravnikove besede ter nadaljevali svojo zabavo o vprašanju, da li podpravki ribiči prineso na trgovinu in kačočnih? Ravnino, ko je bila debata o tem predmetu najbolj živa, se jim je vmesnil v razgovor majhen, zgrbljen starček, ki je ves čas povsem zasečen v zadnjem kotu in ki mu je list "Neue Freie Presse" popolnoma zakrival obraz.

— Gospodje, vojna boj! Povsem gotovo!

pripovedoval je vneto. Bil je to umirovljeni grajski uradnik, edina duša v Pazarineh, ki je čitalo in se zanimala za to, kar se godi po svetu — preko meja Pazarinev. Svedec pa, da se zopetni brigal za drugo, nego da je vedno stikal med telegrami po najnovnejših vesteh. A sedaj je hotel, da bi na glas prečital urodnin Šlancek "Novo Preše".

— Pustite, prosim vas, čemu treba, da bi nas zanimala vsaka neumnost in vsaka laž, ki jo prima neumni Žid v svrhu, da si le sledi denarjai! Pa bo li vojna ali ne, nas tako in tako ne bo niko povpraševal za svet. Brigaj, nas Bismarck, Kohljev in druge take lichenosti! Povej rajški, doktor, kako je smuoč izpadlo pri gospoj Lizi?

— A doktor ni odgovoril Krepu. Na drugo je mislil. Že zdavnaj ga je jasilo, da je čitalnica naročena na "Novo Preše", z da nima "Weltblatt", jedini list, ki bi ga en od časa do časa jeman v roke. Zato je pa bil sam naročen nanj. Takoj je začel praviti na čitalniški odbor, ki ni še nicensk ukrenil v tej stvari. Vsi so bili istega mnenja. Stepanovič in nadzornik sta se takoj vpisali v knjigo za pritožbe in žalje v nastoldhom, da odbor takoj poskrbi in spremembu.

— A kaj treba pleti to, — se je oglašil sodnik Lazar, — naj večina odbora nas je obrana takoj, pa zaključimo, kakor želite. Meni, da vam resnico povem, je povsem dovoljena brig, držitel "Preše" ali "Weltblatt" — na čitanje ne jednega, ne drugega. Kdo bi čital take stvari, a napoved v uradu cel kup skrov, ki jih mora človek predčiniti! Nisem jas tak kakor moj prejšnji pričevaj Smiljanč. Te je vedno bral po knjigah; menda je vrage iskal, vedno židal, pa je sodil o sebi, da je pameten.

(Dalej prihodnjih.)

Štefan Keller:

Blaagajna velikega vojvode.

Roman.

In Švedske priložili F. J.-o.

(Dalej.)

Ramon je rekel Filipu francosko:

"Vsa v redu... po delu mora solino priti! Ubogo dete, se da je vsej na varneh!"

"Kaj, vi govorite tudi francosko?" je rekel Filip v gledki francosčini. "Pardon, nisem vam poslušal — a zdelo se mi je, da sem tako siljal."

"Da," je odvrnil veliki vojvoda, "tudi francosko govoriva."

"Tako, to je prav dobro! Torej ali mi morate povedati, kaj se pravljajo godi na tom vraženjstvu. Ali revolucion je vedno trajal? Tako proklate tisoč in mire je vse!"

Don Ramon je odgovoril mirno:

"Revolucion je bila končana nocoj, zato je tam tak mir!"

"Nocoj, končana? Mille dia! Odik pa to veste! Ali ste priliči semkaj, da brijejo noco!"

"Nikakor! Revolucion je bila nocoj končana, to veda midva najbolje, ker sva jo midva — ja in moj prijatelj, osromoma moj prijatelj in jaz, nocoj končala."

"Sto vragov, ali sta primoje, ali kaj vama je? Vi in vaj prijatelj, kdo ste pa prav za prav?"

"Moj prijatelj je profesor Peterl iz Švedske, jas sem pa veliki vojvoda Minorke!"

Skoro samozavestno in efektno je izrekel don Ramon te besede, toda učink je bil popolnoma drugačen, nego si ga je mogel pričakovati.

Veliki oficir je potegnil piščalko in načvrljal — rezek ťviš je zadonel na krovu, prhlikali so se takoj koraki... dolgin je pa rekel sledete, čudne besede:

"Toda predno je kondič Filip in načvrljal — rezek ťviš je zadonel na krovu, prhlikali so se takoj koraki... dolgin je pa rekel sledete, čudne besede:

"Vi ste veliki vojvoda Minorke! To je inborn... prizegam vam, da boste viseli čes pol ure na najvišji jarboli!"

Don Ramon in Filip sta stopila za korak nazaj, gledala sta se — in Filip je imel prav isti občutek, kot malo prej, ko je vesel skozi megleno noč! To se sanje, to ni mogoče... Kdo bi naj izrekel te besede: Vi ste torej veliki vojvoda Minorke, v pol ure boste viseli na najvišji jarboli? Zadnji dan je don Ramon imel še mnogo iskušenje z občanjem, in sedaj mu zopet obljubljajo! — Toda, saj to vendar ni mogoče — vse to se le sanje, saj niso bili nikdar v resniči izgovorjeni! — Toda ravno tako hitro, kot so sledile v Filipovih močanjih te mili, tako hitro so ga predramile besede, ki jih je siljal sedaj.

Koraki, ki jih je siljal že malo prej, so se približali, Filip je viden, kako je prešel zopet na krov oficir v ruski uniformi, posredil je rezko, ki mu je reklo francosko — gotovo halač, da sta ga mogla razumeti tudi Filip in veliki vojvoda.

"Barankov, skudite takoj gospoda Markoviča in mu rečite, da naj pride takoj v mojo kajito." Markovič, Markovič... Filip je prešel.

Marcito "Prosveta" valjšček uradnik ali prijatelj v stare domovine.

ZDRAVJE IN BOGASTVO

Precej pojasnil se je priobdilo zadnje čase o iznajdbah in čudovitih učinkih na slovenski sistem po elementu poznanim kot "VITAMINES". Te iznajdbe so vodile do mnogočtevih zmesi izdelanih iz kvasa, ki so se prekušile v vseh večjih bolnišnicah s čudovitim uspehom.

Ko so se te prekušnje vrstile in je ljudstvo vživilo koristi zdravilnih kvasovih tablet, je skupina lekarniških kemikov v Chicago in Indianpoliu preskuševala, le povestati te zdravilne koristi VITAMINES tabletov do prave popolnosti — smatrajoči, da popolnost še ni dosegrena. In njih desega je YEASTOLAX — svetovno

NAJBOLEJŠI ZDRAVILNI VLAST TABLETE

YEASTOLAX je svetovno najboljši kvasovno zdravilno odvajalno sredstvo. Je najnovnejši znanstveni napredek v zdravljenju s kvasom. Ni le bogat s svojimi Vitaminimi, temveč vsebuje precejšnje številno visoko cenjene vrednosti za vzdržanje zdravja s tem čistilom — kakovosti, ki jih ne vsebujejo prav nobene druge kvasne tablete. Narejene v okusnih tabletah — prijazne za včeli in zmerne v delovanju. Otroci jih zelo ljubijo in njim veliko pomaga. Ako vi trpite vsledi:

RENTGENA, KAPETNIČKE, SLAVNE PREBAVE, NADUHE, BRONKITE, TULOV,

ali-ako so vaši živeli na kak način bolni; ako želite imeti izvrstno čisto, lepo barvo, tedaj poskusite en zavoječek NAŠEGA SLAVNEGA ZDRAVILA YEASTOLAX.

Med raznimi drugimi stvarmi vsebuje YEASTOLAX največ in najzanesljivejši VITAMIN, katerega so svetovni izvedenci pripoznali kot absolutno potrebo za telesno življenje. Ljudje po vsem svetu so pronalili veliko pomoč s njegova uporabe in sedaj vživajo veselje in popolno zdravje in živost. YEASTOLAX vsebuje tudi lastnosti te, da najmanj ne ščiplja in je prijazno odvajalno sredstvo in njega hitro delovanje je jamčeno.

Odvajalne snovi v YEASTOLAXU so tako primičane z drugimi važnimi stvarmi za pomoč in vzdrževanje života, in to nareja te tablete veliko bolj priljubne od katerihkoli do sedaj poznanih drugih zdravil.

Z vzdrževanjem vaše življenske modi z vživanjem YEASTOLAXA, bo vaš sistem upoštevan v obran proti vsem nevarnim babilom, ki ne prestano silijo na zasedo v slovenski život; kjer naj bi razjedali vaš sistem in vam uničili življenje. Nikakor ni mogoče to preveč pojasniti, da vsek posameznik je dolilan sam sebi in svoji družini, vadrili so zdravega čimnajveč je mogoče. Sestav človeka je nekak žudovit stroj, prilagojen vsakdanji nevarnosti, da oboli. Ampak vsej način modernih metod s prekuhanjem hrane (z uničenjem sa zdravje potrebnih vitaminov) in naše splošne navade v življenski hrani, naš život ne dobi niti polovico te prilike in posledica je, da prihajajoči baciili in njih posledice mnogokrat dobe nas, ne zavrojene, ter kaj lahko dosežejo svoj cilj.

NAJBOLEJŠI VITAMIN VLAST

V vodi raztopljaljoč Vitamin B, se nahaja v veliki meri v YEASTOLAXU in je sredstvo, ki vsebuje moč za boljšanje životnih živcev in notranjih kočic, da se lahko obvarujejo pred boleznimi ter popolnoma in izključno je potreben za odvrnitve nevarnih posledic zdrave civilizacije. Izvrstno urejene, za želodec potrebne snovi, primičane v YEASTOLAX, je torej najizvrstnejša za jačanje života teh vrst. Ako imate slab ali delikata želodec ali splošno kako je vaš želodec iz reda, YEASTOLAX vam čudovito pomaga, da se izvležete kot nova osoba.

Za hitrejše upoznavanje YEASTOLAXA v vseh krajih smo se odločili za gotovo dobo dati vsaki osebi, ki nam pošlje \$1.00 za poštinge troškov za zavoj tega zdravila.

POPOLONOMA ZASTON. 50,000.00 RUBLJEV

Ruski rubel je bil nekdaj vreden 55c, kar znata gornja vrednost po tedenski ceni \$27,500.00.

Shranite ta denar; mnogo posameznikov je napravilo stresko s krovovanjem denarja tujih držav. Splohno se domneva, da \$50,000,000 000.00 vrednosti radijuma je bilo iznajdenega v Rusiji in sicer opozarja na velike ameriške projekte za olje in drugo industrijo, se namerava uvesti v Rusijo. Chicagska Tribuna dne 12. sept. opozarja na novi kanal, ki je bil ravnokar odprt za plovbo med Rusijo, Nove Džo, Perzijo in Srednjo Azijo, kar daje nove prilike za dobavo sivega materiala za rusko-nemško zverzo, posebno olje, manganes, baker in s odprtjem bogate persijske in srednje azijske trgovine za Nemčijo in Rusijo. Pomislite, kaj vse to pomenja, kdo potovuje in ni mogoče prezreti te prilike, dobitave rubljev.

POVRNENJE DEMARJA JAMČIMO

Mi želimo vsaki osebi v Ameriki, ki potrebuje zdravilni poslov en zavoj našega YEASTOLAXA. Mi smo za vse tudi te vrste oglašanja, da hitreje seznamimo ljudstvo s tem zdravilom. Čudovit tonika in zdravstvene snovi v YEASTOLAXU so vredne mnogokratne cene. Vi boste zelo zadovoljni s tem — mi vam jamčimo.

50,000 rubljev se vam ponudi kot posebna ugodnost. Ti vam stanejo niti en cent. Cena zavoju YEASTOLAXA je vsemo \$1.00. Mi vam jamčimo, da boste še več kot zadovoljni ko boste imeli v svojih zdravje zidajočih tablet.

Izpolnite tu spodnji naročniški kupon in pošljite nam takoj. Pošljite \$1.00, za kar boste sprejeli zavoj YEASTOLAXA in \$50,000.00 rubljev brez odloga. Zadovoljstvo jamčimo ali pa vrnemo denar.